

Conciones, Siue Conceptvs Theologici Ac Praedicabiles, In Omnes Totivs Anni Dominicas

Opvs Novvm Figvris, Allegoriis, Similibvs Ex Sacris profanisq[ue]
Scriptoribus plenißimum, cum occurrentium fidei controuersiarum
tractatione.

De Sanctorum Festiuitatibus Annitotius - Nvnc Demvm Integre Svppleti,
Concionibus per octauam Vener. Sacramenti suo ordine intersertis

Besse, Pierre de

Coloniae Agrippinae, 1620

In Festo S. Iacobi Apostoli. Potestis bibere calicem, quem, &c. Matth. 20. 1.
De honorum mundanorum fucacia & nullitate. 2. Petitio indebita matris
Zebedæadaru[m]. 3. Amor inordinatus parentu[m] in ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56205](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56205)

diuina iudicia perhorrescenda, noxia deserenda contubernia, honor ac pudor præ oculis habendus, virtuti incumbendum, vitæque sit melioris propositum concipiendum. Peccatrices autem ac dissolutæ per te edocentur, non esse Deum semper exacerbandum, non continuò in nequitia perseverandum ac progrediendum, non semper diuina patientia abutendum, nõ semper in creatoris arma stringenda, non vsque vitij indulgendum. Omnes denique vitijque sexus & omnis ordinis peccatores tuo discunt exemplo, etiam infinitis grauissimisque commissis flagitijs minime esse desperandum, in quæcumque demum vitiorum præcipitiã ruerint, non esse despondendum animo. A matutina vsque ad noctem sperare debet Israel in Domino, iam inde à prima vitæ aurora ad vsque occiduum in mortis hora vespere, venia, misericordia, gratia è cælo speranda. Hanc nobis exemplo tuo, ô admirabilis Magdalena, fidem facis, simul & securitatem animo addis, nos peccando & identidem peccando tibi similes tandem et à misericordia donandos, & quò ipsa peruenisti, peruenturos; ad æternam inquam beatitudinem: cuius consortes ingenitus nos Pater & Filius eius vnigenitus, ac Spiritus sanctus efficiat. Amen.

IN FESTO S. IACOBI APOSTOLI.

Partitio.

- I. De honorum mundanorum fucacia & nullitate.
- II. De petitione indebita maris Zebedaearum.
- III. De amore inordinato parentum in filios.
- IV. De responso Christi. Nescitis quid petatis.
- V. De Apostoli Iacobi titulis, cur Boanerges.
- VI. De alijs eiusdem laudibus.

Potestis bibere calicem, quem ego bibiturus sum? Matth. 20.

FIGURA.

Gen. 27. **Q**uæsi non miretur vti nouum quid & peregrinum, atque amoris naturalis legibus

quodammodo repugnans, Rebeccam Isaac Patriarchæ uxorem, sed ambitiosam alioqui matrem, paternam filio suo Iacobo iuniori benedictionem, seniori ac primogenito Esau, cui naturæ lege debebatur, excluso, deposcere? Longè verò mirabilis, videre hodie apud Redemptorem aliam quamdam matrem, sed eadem ambitione exæcatam, Zebedæi scilicet uxorem, filijs suis, magno aliorum Apostolorum, qui natu ijs maiores erant, præiudicio dextram ac sinistram, id est, honores, dignitates, & mundi præminentias, quæ etiam benedictiones sunt, expetere. Hoc D. nostrum Iacobum singillatim refert, cum eius nomine ex parte hæc facta sit postulatio. quocirca historię huius vobis hodie seriem proponere decreui. Ve iam oculos antè manusque cælo tendamus oportet, quo Spiritus sancti opem effigitemus, vtq; gloriosissima Redemptoris mater sua nobis ope succurrat, omnes illam Angelica salutatione donabimus dicentes,

AUE MARIA.

Illustre profectò rex ille, Auditores, sapientiæ specimen, referente Valerio Maximo, de Val. Maxim. lib. 7. capiti adaptaret, manu diutius versauit, ipsumque introsum & extrosum inspiciens, inter versandum suspirijs ac lachrymis erumpentibus, in hæc tandem verba prorupit, *O nobilem magis quam felicem coronam, quam si quis penitus cognoscat, quot tecum curas, anxietates, incommoda, & inquietudines trahas, quot te stipent mala velut indiuidui laterones, ne humi quidem iacentem tollat: hac enim dulcedo ab yathio temperata est, & hæcce maiestas exitio vicina.*

Vtinam Christicolæ omnes, regis illius sapientissimi exemplo, secum perpenderent, mundi huius honores longè esse nobiliores quam beatiores; & noscent ac pernoissent, quot laboribus comparentur, quanto cum discrimine & periculo conferuentur, quo denique dolore, molestia, animique amaritudine perdantur! Vtinam inquam penitissime perspicerent, quot eos mala & calamitates mundi possideantur, quam caro consistat, quam ægrè quippe sunt phantasmata statim euanescentia.

Mundi honores illustriores quam feliciores.

Honores mundi quam viles.

Eff. 3.

ria, chimeræ realitatis omnis expertes, veræ illusiones, & gemmæ adulterinæ ac supposititiæ. Vmbra sunt corpore carentes, accidētia sine substantia, quæque nullum solidum subiectum habent; vanitates sunt transitoria, fumi volaces & fugaces, flores, mox vt calycibus emerferunt, marcescentes, statua Nabuchodonosoris in somnio dūtaxat apparentes, fortunę ludibria, fraudes, imposturæ & mundi fallaciæ, hominum incantamina, ac sexcentorum malorum ilias & seminarium.

Mundani honores homines irrident.

Equidem spondere ac iurare ausim, si homines hæc penitus introspicerent, sibiq; ponerent, quàm citò honores euanescent, & eodem sæpe die, quo primum aduentur, amitti, ac tolli, & hodie qui rex est, cras emori; hodie ad regni solium sepeptumque euehi, cras intra terræ viscera recondi; mane Cræsum esse, & vesperi Iro pauperiorem (*Irus est subito qui modo Cræsus erat;*) si inquam perenderent, quàm vanitates nobis illudant, quàm honores hominibus insultent & imponant, polliceri ausim fore, vt eosdem aut penitus fugerent & exploderent, aut saltem in propriam eos ruinam interitumque non conuerterent, seque ipsos ijs non oppugnerent.

Mundi honor fucata seruitus.

Mundanus ergo & cosmophilus, vanitatum studiosus, & ambitiosus moliminibus turgidus sanctam hanc Philosophiam ad animum interdum reuocet, ac iudicij quieti imperturbatiquę trutina hæc omnia secum ipse ponderet. Cogitet inquam amplissimum etiam magistratum, ac summum honorum apicem, non nisi pulchram & speciosam reuera esse seruitutem. S. Paulinus verò eam scelestam & malam vocat, eius afferre me verba æquo animo patiam mi; ait ergo, *Blandum nomen bonos mala seruitus.* id est, *Mundi honores exterius quidem pulchri sunt, & in specie grati ac iucundi, sed nihil reuera tristius, nihil miserius. Venena quippe sunt melle illita, vincula gemmea, laquei aurei, abominaciones laruarum ac fucata, ac personata fictitiæque seruitutes.*

Epistola ad Romanum.

Lib. de saecul. rudib. 6.16.

Magnus porrò Augustinus meras eos indiget vanitates, & nationum ruinam: *Quid sunt, inquit, honores sæculi, nisi vanitas quadam, & ruina populorum?* Noua quidem hæc, verissima tamen honorum definitio munda-

nomum. Omnis, ex philosophorum doctrina, definitio constat genere & differentia: quam porrò honotum vitæ huius sanctus hic Doctor conignat, vanitatem habet pro genere, animarum verò gentiumque interitum pro differentia. Multa quidem in mundo sunt, quæ vanitatem includunt, sed non omnia homini ruinam & exitium causantur; vnus honoribus hoc reueruatum est, nulli rei præterea.

Honores sunt hominum ruina.

Magnus item Doctor & Pontifex Gregorius, mentis humanæ eos tempestates acturbines, & animorum nostrorum procellas nuncupat. *Quid, inquit, est potestas culminis, nisi tempestas mentis;* perinde ac si diceret: Gradus, throni & sublimes honorum tituli, omnesque terre dignitates totidē sunt animorum tempestates, & mentium procellæ. Et sanè sibi quisq; persuadeat, se postquam honorè aliquem nactus fuerit, nulla deinceps requie perfruiturū, noctes diesque animum excruciantium, negotijs se obruendum, curis erodendum, æterum laqueos mille sibi inquietudines & anxietates parituros. Credat inquam, mare se procellosum conscendisse, in quo perpetuis agitandus turbinibus ac præter tempestates & fluctus clatiore nihil sit penitus habiturus.

1. p. Pastor. 6.9.

Honores mundani sunt mentis humanæ tempestates.

S. Bernardus his quàm proximè accedens, ambitionem, honorum inquam parariam & proxenetam, mortalium nuncupat crucem, & martyrium: *Ambitio, inquit, ambitiosum crucis, nihil acerbius cruciat, nihil molestius inquietat.* E quibus inferendum est, hominem ambitione actum, honoribus inhiantem, sextentis cruciari inquietudinibus, nec minori miriori que torqueri supplicio, quàm qui cruci suffixus est, aut è patibulo suspensus, iam ad extremum vitæ halitum efflandum redactus. Quapropter auidas dixerit, sibi ambitio ipsa crux sit, ambitiosos & mundanos, honores dum consecantur, miserimos esse, & veros Satanæ Martyres, temporibus hoc in mundo vitam supplicij finientes, vt in altero eandem viuere in æternis cruciatibus incipiant.

Lib. 3. de considerat. Ambitio ambitiosum crucis.

Idem Bernardus hæc ipsa alio pertractans loco, & terrenorum honorum fucum imposturæq; detegens, personamq; qua cohonestatur, vt genuina ac naturalis ipsorum pateat hypocritis & fictio, detrahens, hæc depromit verba,

Epist. 42. Verba, *Meditantibus honores blandiuntur, sed opera pensantibus terrori sunt ac formidini.* Nihil porro certius, quam honores, dignitates, opes egregio blandoque schemate fascino re ac decipere eos, qui frontem extimiam & vultum personatum duntaxat intuentur; at qui eisdem euiscerant, qui cordis quodammodo penetralia rimantur; qui intima extra inspicunt & prae cordia, ipsi plane desipere, displicere, formidini esse, ac terrore, ut eos & fugiant & detestentur velut onera ac falcem toleratu difficilem, praesentissimeque expositum periculo.

Dant. 22. Praeclaram rei huius figuram dabit Deuteronomium: in quo legem hanc tulit Dominus, *Cum adificaueris domum nouam, facies murum tecti per circuitum, ne effundatur sanguis in domo tua.* Elata ecce fien tecta, & pinnacula nouarum adium muro circumambiente coronari iubet, ne quis inde in praecipit labatur: sed in hac muri constructione simul etiam insinuat & aperit, quae in turribus, pinnaculis, aliisque dignitatum locis occurrant pericula: haec scilicet alto prudentiae & considerationis muro ac vallo munitur oportet, ne quis ex illis in praecipit ruat, & salutis in discrimine versetur. Quamobrem danda opera, vt honorum fastigia & culmina virtutum ac cautiela muro circumalantur, ne quod ruinae inde periculum patiat.

I. Reg. 4. Vt in proposito simul & figuris pergamus, videamus, quatio, quid in Regum libris de Heli Pontifice scriptum sit: qui *caecidit de sella retrorsum, & fracta ceruicibus mortuus est.* Sella haec, quae in Hebraico textu throni nomine dicitur, reclinatorium retrorsum non habebat, (vt diligentissimus iuxta ac doctissimus obseruauit Abulenſis) cui caput & reliquum Pontificis huius corpus inniteretur; hinc retrorsum prolapsio cerebrum comminutum, fracta ceruix, & repentina virum mors occupauit. Quam luculentum hic lateret mysterium! Docemur hic in primis, sublimes cathedras, ciatos thronos, & sellas regias ruinae ac prolapsui facillimo obnoxias esse. Deinde, Pontifices ac Praelatos hinc in cathedris confidentes in praesentissimo lapsus, mortis, perditionis, damnationisque periculo versari. Tertio discimus,

eos, qui ad alta dignitatum fastigia euecti sunt, & in sublimi honorum gradu constituti, nisi virtutum fulcro nitantur, nisi vire probitate circumuallentur, nisi alto meritum muro munitur, maximum exitij interitusque discrimen adire. Vae ergo illi Praelato, vae ciuitatis ac trip. rectori, cuius turris & apex muro non cingitur, quo similia impediuntur discrimina; cuius thronus virtutibus ac meritis non sustentatur.

Quae praelaturas ac terrenas dignitates comitantur discrimina, prauidens Sapiens, prudens hoc nemini non suggerit consilium: *Noli querere ab homine diuicium, nec a rege cathedram honoris.* Titulus quidem speciosus, schema extrinsecum illustre admodum ac splendidum, sed finis & catastrophe maximam includit periculum. ac proinde omnem fugillat, ac dissuadet ambitionem & omnem honorum, dignitatum, potestatum, imperiorumque terrenorum venationem.

Periculorum honoribus annexorum exemplum esto Saul primus Iraelitarum rex: qui antequam regni gubernacula capesseret, teste S. i. pura, *Filius annis annis erat, cum regnare coepisset.* Paraphrases Chaldaeus vertit, *in quo nulla erant peccata.* E quibus efficit, Sautem, antequam ad regnum eueheretur, virum integerrimum, omnis expertem culpae fuisse, & innocentia cum puero vnius anni, omnem ignorantem malitiam, conferri potuisse; sed regem factum ita in omne seculis ruisse, & honoribus sic eius immutatos fuisse mores, vt in damnationis flate exiprarit; quae, dum obsecutus inter suos asinas patris custodiens larebat, honestam moram tamque vitam duxerat, ad honores elatus periculorum brosa ac misera vitam morte terminauit. Quid: si, qui a Deo ipso ad regnum electus & euectus erat, tam miserandam nactus est finem, quid de illis sperandum, quos elegerunt homines? si, qui, dum corona illi & sceptrum deferrebat a populo, delituit, & abscondit se, ita deprauatus est & perditus; quid illis tandem fiet, qui tanta contentione, nixu, ambitione & cupiditate dignitatibus inhiant?

Daniel Propheta de quadruplici orbis Monarchia, nempe Persarum, Chaldaeorum, Graecorum,

Eccl. 7.

Honores mutant mores. *I. Reg. 12.*

Exemplum periculorum dignitatibus annexorum.

Dan. 4.

Graecorum.

Monarchia
orbis ven-
tis affimi-
lata.

Græcorum, & Romanorum loquens, sic scribit, Videbam in visione mea nocte, & ecce quatuor venti cæli pugnabant in mari magno, & quatuor bestia grandes ascendebant de mari: diuersa inter se. Mira hic excutienda & consideranda occurrunt. In primis quod quatuor illæ magna monarchia ventorum nomine à Prophetis dicantur; tum quod omnia mundi imperia dignitatesque meri venti sint & fumus, cõque: diu nunquam firma sint, nullamque spondeant securitatem aut certitudinem; tum verò quòd dignitates & potestates supremae, violentorum impetuorum que ventorum instar, ad superbiam tyrannidem, insolentiam aliaque flagitia nihil minus opinantem hominem abripiant. Atque ita hoc exponit Diuus Ioannes Chrysofomus in suis ad An-

Hom. 12. ad
popul.

tochenos homilijs: *Quemadmodum, inquit, seui quidam venti in tranquillum mare delati: totum ab imo subruunt, ut & arena cum undis misceatur, sic & ambitio & turpis quaestus animam subeuntes omnia subuertunt.*

Mundi di-
gnitates
bellis fe-
rocibus æ-
quantur.

Eodem ipso loco Propheta quatuor hęc Monarchias bestiarum ingentium & effera-
rarum nomine donat, quòd imperia, status ac dignitates, veluti indomita & feroces quædam belluæ possessores suos sexcentis modis mordeant, pungant, lacerent, torqueant ac discrucient. Ita mundi huius honores ventis æquantur, quòd in vanitates nos abripiant; bellis verò sanguini affuetis, quòd assiduis laboribus, tormentis, curis, & inquietudinibus nos lancinent.

Hom. 10. in
Matth. 21.

Chrysofomus in Matthæum, assiduos honorum mundanorum stipatores, miseria ac mala recensens, omnem ijs propè animarum ruinam asseribit, velut causis primarijs: *Homo Christianus, inquit, fortiter cadit in peccatum propter duas causas, aut propter magnitudinem peccati, aut ob altitudinem dignitatis.* Ad eò vt ex S Chrysofomi mente ingentes honores ingentium sint causa culpæ.

In vita.

Refert Demosthenem dixisse Plutarchus, si quis duplex nobis iter, quorum hęc ad mortem, illud ad imperia ac regna, alioque mundi honores viatorem deduceret, ostendens, alterutrum eligendi potestatem faceret, prius potius, quod ad mortem & interitum, quàm quod ad honores euntem conduceret, ineundum nobis fore. Quam ergo sunt inanes ac va-

næ hominum ambitiones! quàm stolidi ac culpandi mortales, in inquirenda ruina & exitio suo tanta virium & animorum contentione insudante!

Ostendit hoc & patefecit ipse Dei filius, cum duos Apostolorum suorum terrenas adhuc vanitates quærentes, & matris patrocinio & interuentu dextram ac sinistram in regno suo, id est, honores & dignitates mundanas expetentes, acerrimis verbis obiurgauit, & velut fugillans reprehendit, *Nescitis quid petatis.* Hoc Euangelij hodierni subiectum est, quod hoc incipit modo, *Accessit ad Iesum mater filiorum Zebedæi cum filijs suis, aduersans & petens aliquid ab eo, &c.* Idipsum bifariam p o more dispertiat, primò Euangelij textum decurram, deinde S. Iacobi vitam, virtutes, ac præconia pertexim.

Primò itaque, refert Matthæus, Domino de passionem sua verba faciente, quæ sanè materia etiam sexis lacrymas eliciisset, & durissimas etiam mentes emollisset, & ad rerum omnium contemptum repudiumque etiam iniuitas compulisset; mulierem, tancessi in vitutum ludo edoctam, & rerum piarum exercitio deditam stolidam nescio qua ambitione actam, matrem inquam Zebedæidum, cum duobus filijs ad eum accessisse adorantem, & aliquid ab eo petentem, atque in hæc tandem verba prorupisse, *Dic vt sedeant duo filij mei,* &c. quasi diceret, *Certior facta ac minime diffidens, Domine, de ea quæ te manet forte, & regnum Israel sine vilo dubio tibi deferendum credens; in animum ipsa meum induxi, mihi que persuasi, filios hosce meos, vtpote sanguine tibi proximos, & iam tuos clientes, discipulos, & asseclas factos, tam lætæ fortunæ vitrumque participes esse, & primas in regno tuo partes obtinere debere; quocirca quàm possum diligentissimè eos tibi commendo, summaque animi à te contentione effragito, vnum vt à dextris, alterum à sinistris in regno tuo constituas, id est, ad primarias & principes dignitates suffollas. E staltæ huius matris petitione sufficientissima dolendi ac la hrynandi materia elici potest, si nimirum consideremus, quanta animi demissione, dum alicuius opem & operam deposcimus, eum ro-*

II.

Petitio-
tris filio-
Zebedæi.

Honores
maiori cul-
tu affici-
tur quàm
Deus.
genus

genus, nobis vt auxilietur, quo cum honore afficiamus, qua veneratione ad eum accedamus: è contra verò quàm exigua cum submissione, modestia, honore, ac reuerentia Deum, auxilium, & rebus in artibus opem remediumque postulaturi, adeamus, cum tamen infinite maiestatis sit Deus, ad quem solum gloria, honor, & summa pertinet reuerentia. (nam soli Deo honor & gloria) de quo etiam Psalmista scripsit: *Coram illo* (Messiam intelligit) *prociident Aethiopes, & inimici eius terram lingent*, id est, infideles & idololatras, qui omnes, quoad hoc, Dei filij inimici sunt, ad eius pedes prouolentur, summaque animi humilitate terram osculabuntur, postquam scilicet sancto obedientiae eius iugo se submiserint.

Ambitiosa hæc mulier huc nos deducit: etenim vt honores & vanitates impetret, quàm potest maximo cultu accedit, summè se deijcit; tantoque honore, & reuerentia vitur, vt & Redemptorem adorarit: *Adorans eum*. Ita se quoque hodie purpurati illi Regum ac Principum pedissequi gerunt: vt enim ad altiora euehantur, vt ad dignitates eleuentur, vt in aula amplioribus munijs admoveantur, vt honores obtineant, vt opes denique coaruerunt; magnates supplices colunt, canes prostratos adulando imitantur, denique principes velut idola quædam ac numina adorant. At si De vs, regum ille omittum Rex adeundus, si venia ab eo commissorum effligitanda, misericordia deprecanda, necessitates aperienda, animæ illi salus commendanda, æterna vita & gloriæ sempiternæ fruitio petenda; tanta cum irreuerentia, tam parua cum humilitate, tam sine discretionem, tam denique impudenter aditum parant, vt vel Deum non nosse, vel nosse nolle videantur.

Hoc ritu se gerit hæc Zebedæidum mater, quæ & præter indiscretionem hanc suam, insignem quamdam præfert hypocrisim, quam Euangelista notat, dicens: *petens aliquid*. Primas in regno Dei petere cathedras tantum dicit esse *aliquid*. Ita quoque Bersabee Davidis vidua, Salomoni regi se sistens, maximi momenti ab eo rem petitura, petitionem & causam accessus tacuit, sed exiguum se quid postulataram pramissit, *Petitionem*, inquit, *Bess. de Sanctis.*

vnam paruulam ego deprecor. Ecquæ simulatio: ecquæ hypocrisis? petebat illa nimirum Adoniæ Abisaig coniugem, ac proinde regni totius euerisionem, & vniuersæ Reip. Iudaicæ ruinam Quocirca Salomon eius preces reijciens, & imprudentem petitionem fugillans, mox respondit, *Quare postulas Abisaig Synnamitidem Adoniæ: postula ei & regnum*. Matris filiorum Zebedæi postulatio multò etiam imprudentior est & dissimulatio, primas namque cathedras in domo Dei rogatans, non nisi pusillum quid & exiguum se postulare dicit, *Petens aliquid ab eo*.

Duo Apostoli, & fratres hanc mulierem, Zebedæidæ utpote matrem (cui nomen Maria Salome, matrè patris & Zebedæi coniugis) adhibent vt patronam tronam adac mediatricem, quæ libellum hunc supplicium ad eam suo nomine Domino offerat. Primò ne dignitates ceteros offenderent Apostolos. Secundò, postulandum quò facilius petitorum compotes fierent. das.

Tertiò, vt Redemptor ipse mulieri huic culpam, si quæ fortè ex indiscreta hac parumque ciuili supplicatione oritura erat, facilius indulgeret. Notate, obsecro, filiorum artes, suas, in honorum quaestu & intentione, matres mediatrices adhibentium. Videte quoque astum & vafritem mundi, qui, quò Deum imprudentibus precibus fatiget, importunè urgeat, & ruinae propriae interitusque occasionem roget; etiam matrum opera vitur.

Verùm quid stulta hæc matercula effligit? scilicet, *Dic vt sedeant hi duo filij mei ad dextram & sinistram in regno tuo*. Torquent se Patres & interpretes in causa, qua ad hanc petitionem faciendam mater hæc impulsæ fuerit, inuestiganda. Credit Hieronymus, verba illa *Tertia die resurget* postulationis huius occasionem fuisse. Mulier namque hæc, audito Dominum rediuuium à mortuis resurrecturum, credebat eum mox à resurrectione regni gubernacula adepturum, & coronæ possessionem aditurum, atque hinc primas in regno sedes filijs ambiuisse. Aliud sentit S. Cyrillus, docetque hæc eius postulata illis Domini verbis Matthæi 19. *Vos qui In Thes lib. 10. c. 5. secuti estis me in regeneratione, cum sederis filius hominis in sede maiestatis suæ, sedebitis & vos super sedes duodecim, indicantes duodecim tribus Israel, nixa fuisse. Mater ergo hæc regnaturum Dei filium certò sibi è verbis hæc*

Quid hæc mater petat.

Ggg per

Perfuadens, cum de throno & maiestate cum
audiat loquentem, atque Apostolos, inter
quos duos illa habebat filios, ad honorum
fastigia certissimo euectos sperans, utpote
sedium mentionem fieri audiens, hinc oc-
casionem sumpsit e duodenis hinc sedi-
bus primas duas duobus filijs postulandi,
utpote ambitione infligata, eorumque
in hoc mundo euectionis cumprimis cupi-
da.

Beda hom. de S. Iacobo. Chrysof. hom. 66. Eiusdem est sententia Victor Antioche-
nus, Beda quoque & Ioannes Chrysofomus,
unde hic ait, *Quoniam super duodecim sedes
sessuros discipulos audierant, volebant (ut con-
iugio) primatum huius sessionis impetrare, quum
per matrem postularunt, eum ipsi petere ve-
riti.*

Marc. 10. Ipse tamen Euangelista Marcus aperte do-
cet, filios ipsos hanc Domino postulata pro-
posuisse, *Et accedunt, inquit, ad eum Iacobus
& Ioannes filij Zebedaei, dicentes, Magister vo-
lumus, ut quodcumque petierimus, facias nobis.*
Notanda hic ingens discipulorum horum
impudentia, dicentium, *Volumus*, quod su-

*Zebedaei dum
impudens
petitio.* perbia ac miram quamdam praesumptione
sui includit; cum enim ut filios morigeros &
humiles, a mudo sequestratos, mortificatos,
ac Iesu Christi discipulos, dicere eos oportu-
isset, si placet, si modo ita tibi videatur, si
nobis id expedire censeas, alijsque mode-
stiam ciuilitatemque spirantibus verbis uti,
insolenter, ut vanitate pleni, ut mundani,
ut perfricta frontis aiunt, *Volumus*, cupimus,
haec nostra voluntas. O hominum impuden-
tiam! o mundi indifferentionem! itane coram
Deo, & cum Deo loqui, atque ea cum insol-
entia & audacia?

Matth. 12. Eandem pratulere apud Matthaeum impu-
dentiam Nazarenus, cum a Redemptore
miracula, velut potestatis eius argumen-
ta ac testimonia postulantes, audacter a-
iunt: *Magister volumus a te signum videre,*
ac miraculum, quod potentem dexteram
tuam patefaciat, ut certo inde ipsi colligamus,
esse te promissum orbi Messiam.

*Nazarenorum impu-
dentia.* Aud te impudentes, male moratos, ac
presumentes, cum modeste, reuerenter, &
humiliter petere ab ipso prodigium aliquod
debaissent, insolenter & impudenter id ab
eo fieri iubent, suamque filij Dei & man-

di Redemptoris voluntati anteposunt. Sane
si filiorum petita indiffereta sunt, ipsa matris
verba haud multo honestiora ac ciuilitiora
sunt dicentis, *Dic ut sedeant hi duo filij mei,*
&c.

Dic, inquit Quid? Dictione tantum opus
est, mulier, ut quis sedeat, ut beatitudinis
reddatur compos, ut caelestem adipiscatur
gloriam, ut regnum aeternum adeat? coronae
& scepra sermone solo dantur? verbis dum-
taxat & solis verbis beatitudo comparatur?
Loquere tantum oportet, sermocinari, ac o-
rationes texere, ut Angelorum sanctorumque
socius & collega quis fiat? non meministi
eorum, quae Seruator olim iam rediuius
duobus in Emaus abeuntibus ait, *Nonne o-
portebat Christum pati & ita intrare in glo-
riam suam?* ostendens, passione, poenis, cru-
ciatibus toleratis gloriam comparari, cum
is ipse, ad quem ea natura spectabat, non nisi
post crucem & passionem amarissimam ex-
haustam, eam adire potuerit. O parum pru-
dens mater! *Dic, ut, &c.* Mundumne Redem-
ptor Christus verbis solum redemit? tamen
ne praedicare eum oportuit, quo aeterno nos
Patri reconciliaret? ane Messiae verba suffice-
re ad delictorum nostrorum veniam imp-
petrandam? satisne fuit lingua & eloquen-
tiam adhibuisse ad portas aeternas aperien-
das, tartara claudenda, mortem exstinguen-
dam, daemones in fugam coniciendos?

Vera quidem haec, & consideratione dig-
nissima: at mater haec longe sublimiora spe-
ctauit, & Theologico locuta est stylo: scit ip-
sa, dicere, & facere in Deo idem penitus esse,
& tam late verbum quam eius patere poten-
tiam, nec latius potentia, quam verborum e-
ius vires extendi, verbum eius esse potens &
efficax, & virtutem potentiamque verbo in-
separabiliter unitam esse. Loquitur ergo ut
cordata & sapiens mulier, meminitque verbo
Deum creasse omnia, & nihil non produxis-
se: *Dixit, & facta sunt, ipse mandauit, & crea-
ta sunt.* Verbum eius creaturas omnes distin-
xit, & suum cuique locum assignauit, & habi-
taculum, terram animalibus, aera auibus,
mare piscibus, caelum soli, lunae ac stellis.
Credidit ergo idem sufficere verbum ad duos
filios suos a dextra sinistraque constituen-
dos: *Dic ut duo filij mei.*

Meni.

Meminerat adhæc, Centurionem ethnicū non nisi verbum aliquod potentis huius operarij petiisse, vt seruus paralyticus sanitati restitueretur, dicendo, *Tantum dic verbum, & sanabitur puer meus.* Hoc secum mater hæc cogitabat, atque ita ratiocinabatur, si Verbum incarnatum vel loquendo ægris mederi potest, facilius multo dignitates & cathedras conferet eas petentibus, & quidē ius petendi habentibus, vti huic suæ confanguineæ.

Math. 8.

III. Parentes tria filijs postulant.

Dic vt sedeant hi duo filij mei. E matris huius filiorum amore in tantum exceçata verbis colligo, tria vt plurimū parçtes filijs suis & optare & parare. Primū est requies, quod ex illis erit. *Dic vt sedeant.* Huc namque omnia tum patrum, tum matrum vota spectat. vt filios commode quieteque habere, labore & molestia carere videant: malunt siquidem eos otio disfluere, quam negotijs rebusque gerendis operam dare: non aduertentes illud Sapientis consiliū, *Multa mala docuit otiositas.* Secunda parentum eo cura spectat, vt filij commodis opibusque affluent. Exemplo futura est Rebecca, quæ nihil non effecit, omnemque mouit lapidem, vt priuogentorum iura, quibus potissima Isaac facultatum pars continebatur, in dilectissimum suum Iacob transferrentur. Item mater hæc Zebedæidum, quæ amplissimas in regno Messie dignitates, atque honorum primas illis poposcit. Tertium parentum pro filijs votum & sollicitudo, sunt honores: ita Bersabee Dauidi ad extrema vitæ redactō se stitit, filio Salomoni paternos honores, coronam & sceptrū petitura. Et hodie mulier hæc Euangelica Christum adit, primos filijs honores ambiēs, quos sedium, dextræ ac sinistræ nomine intellexit, *Dic vt sedeant.*

Ecclesi 33.

Gen. 27.

3. Reg. 1.

Sed quid, si hinc mulier hæc reprehendi meretur, illinc sane excusatione digna est. Primo quod fuerit mater, nam matrum erga prolem amor, vt quidem S. Ambrosius sentit, blandus quidam tyrannus est. Secundo norat, quo filios Christus amore complecteretur, vt qui arcanis intimisque consilijs eos semper adhibuerat, & præ alijs Apostolis altissimorum eos mysteriorum conscios reddiderat: quibus inducta credit, eos cæteris ab illo præponendos, & velut intimos familia-

rissimosque amicorum in dignitatum in regno suo distributione primas laturos. Tertio sancta fortasse quadam intentione ad dignitatum hæc fastigia filijs poscenda mota est, vt Christo consanguinitate adeo propinqui, & illius intimi cum essent, ad maiores honorum gradus euecti, fidelius illi obsequium præstarent, sincerius erga eum afficerentur, ac maiori cum affectu diligentiusque cultum illi ac ministerium præstarent.

Omnia hæc excusationem merentur, vti & alia quadam consideratio laudem, quod, vt prudens & cordata mater, æquali erga omnes filios amore feratur, non maiori in hunc quam in illum affectu propendens, cum dignitatem hanc, & prærogatiuam ambobus æqualiter poscat, & singulari quadam cum prudentia, vtrique gratiam hanc cōmune esse velit. Vtinam parentes omnes sanctam hanc matrē in hac paritate amoris imitarentur, vt domesticam hoc pacto inter filios pacē cōseruarent, æmulationisq. ignē, qui post exstingui nequaquam potest, non excitarent, aut litium semina hoc pacto non spargerent, quæ deinde in nepotes etiam deuoluuntur! Vtinam, inquam, affectus illorum erga proles omnes æquali passu procederet, vnumque plus alio non diligerent!

Priuarus hic & singularis patrum erga filios nonnullos amor extrema parere mala consuevit, implacabiles suscitatur æmulationes, horrendas ciet tempestates, bellaque procudit, quæ hæreditates depeculantur, animos abalienant, & familias penitus euertunt. Exemplo sit Iacobi Patriarchæ familia, quæ mala, quas æmulationes, quas lites, quas peperit inimicitias, singularis sancti huius viri erga Iosephum natu minimum filium præ reliquis filijs amor? in Genesi siquidem legere est, *Israel diligebat Ioseph super omnes filios, fecitq. illi tunicam polygramam in pedes vsque propendentem.* Quid porro malorum singularis hic affectus peperit? dicet ibidem loci Genesis: *Videntes autem fratres eius, quod à patre plus cunctis filijs amaretur, oderant eum, nec poterant ei quidquam pacifice loqui.* Turbæ in familia Iacob ob dilectionē Ioseph. Cruentū porro hoc odium eo etiā processit, vt undecim fratres concitarit, inque eius conspirare ruinam ac mortem coegerit, Ioseph. qui patris erga se affectu omnes exce-

Quæ ex particulari hoc parentum amore mala nascantur.

Gen. 37.

Turbæ in familia Iacob ob dilectionē Ioseph.

debat, hancque æmulationem & inuidiam infcius caulabatur.

Gen. 49.

Ipsè porrò Israel hac in re redditus prudentior, cum magno suo dolore didicisset, quot malorum in familia esset occasio, patrum erga filios amoris distractio & inæqualitas, iam mortis proximus & testamentum conditurus, ad vnum omnes ad se filios euocauit, & fatidico prædicens spiritu quid singulorum posteris ac tribubus olim euenturum esset, singulos est singillatim allocutus. Ad Iudam autem vt peruentum est, lætum hoc illi prognosticon enuntiauit, *Non auferetur sceptrum de Iuda, & dux de femore eius, donec veniat qui mittendus est.* Verba sanè ænigmatica & obscura, vaticinia intellectu perdifficilia. Ad quid hæc spectat obscuritas, hæc figura, hæc ænigmata, & hi gryphi verborum? Hæc vnica est ratio. Noluit nimirum verbis manifestis & patentibus senex declarare, reges è tribu Iuda nascituros, sed sub ænigmaticeis ipuolueris & verborum ambagibus: ne alijs fratribus hocce mysterium intelligentibus Iudæ inuidendi, cumque odio implacabili profecquendi ansam & occasionem daret. Ita quoque mulier hæc, vt prudens & sagax mater, æquali vtrique filio honores affectu procurat. Verùm quid respondet illi Christus: scilicet, *Nescitis quid petatis.*

Matth. 17.

Gloriosus Apostolorum Princeps Petrus: cum Redemptorem IESVM in monte Thabor transfiguratum vidisset, gaudio animi extra se raptus, ac propterea omnia deserere, ibique tabernacula & sedes figere paratus, vt ait: *Bonum est nos hic esse, faciamus hic tria tabernacula;* ilicò eius imperfectionem Euangelista redarguens, *Nesciebat,* inquit, *quid diceret:* id est, ignorabat quid diceret, dum in monte Thabor commodè habere vult, transfigurationis gloria perfruendo, qui ad mortem crucis Romæ subeundam destinatus erat. Nesciebat quoque quid diceret, dum in vno Iudææ monte suam collocare & terminare sortem vult, qui velut supremus Pastor, omnium fidelium caput, & IESV CHRISTI Vicarius, per vniuersum terrarum orbem & in Ecclesiæ monte, ab omnibus conspicendus erat. Nesciebat quid diceret, vnica felicitatis guttula, & quodam gloriæ in monte

S. Petri imperfectio in monte Thabor.

Thabor apparentis specimine contentus effecupiens, qui oceanos & abyssos eiusdem sperare poterat, & cui in cœlis tota pars, beatitudo inquam infinita, & gloria numquam terminanda reseruata erat.

Ita quoque Dei filius de duobus hisce discipulis ait, *Nescitis quid petatis,* aut quid dicatis. Verè quid peterent, nesciebant; & errabant haud dubie petentes in regno Christi sedes: cum ipsius solius & non aliorum sit, in regno hoc sedere, ceterorum stare, vt ipse Daniel refert, & reipsa vidisse se testatur in Iesu Christi Apocalypsi sua Ioannes: *Vidi urbem magnam, quam dinumerare nemo poterat, &c. stantes ante thronum Dei.* Vel potenti huic regi ad pedes procidere; quod non modò rudibus hisce piscatoribus facere inuincit, sed etiam Patriarchis, Prophetis, Regibus, & sanctorum etiam maximis, qui cum lenioribus illis Apocalypsicis, capita inclinantes, coronasque deponentes coram Agno se prosternunt, in æternū profunda quadam humilitate Deum adorantes. Hi ergo, qui sedere hic optabant, nesciebant quid peterent. hinc merito illis dictum, *Nescitis quid petatis.*

Ita porrò respondens Dominus, dicere illis vult, *Quod cognati mei sitis & consanguinei, idcirco primas vobis deberi sedes patatis,* atque hinc eas à me postulare audetis: sed dico vobis, *Nescitis quid petatis;* & tamen si sciretis, *non est meum dare vobis,* id est, Rationi minime consentaneum foret, mihi que turpe futurum, vobis posthabere alios longè digniores, & minis quam vos ambitiosos. perinde ac si diceret, *Diuina electio consanguinitatem necessitudinemque non intuetur, neue humano nititur intuitu.* Hinc Ecclesiæ regimen in S. Petrum, non in Ioannem, tamen si dilectissimum, nec in Iacobum, quamuis sanguine proximum, collatum est.

Quin imò male dictiones apud Prophetam intentat DEVS ijs ac grauissimè comminatur, qui consanguineos præ alijs ad Ecclesiasticas dignitates euehunt, *Vt,* inquit, *illi, qui adificanc Sion in sanguinibus, &c. Sion hoc loco, vti & alijs plurimis, in sacris literis, Ecclesiam representat, & sanguis consanguineos: adificare ergo Sionem in sanguine, est ad munia & beneficia Ecclesiastica parentes eligere & notos, & quotquot caro & sanguis nobis*

Ad solum

lesu Chri

Apoc. 4.

stans in re

ante thronum Dei.

Vel potenti huic regi ad

pedes procidere;

quod non modò rudibus

hisce piscatoribus facere inuincit,

sed etiam

Patriarchis, Prophetis, Regibus, & sanctorum

etiam maximis, qui cum lenioribus illis

Apoc. 4.

Apoc. 4.

deponentes coram Agno se prosternunt,

in æternū profunda quadam humilitate Deum

adorantes. Hi ergo, qui sedere hic optabant,

nesciebant quid peterent. hinc merito illis

dictum, *Nescitis quid petatis.*

IV.

Pa

ne

qu

du

ho

pe

Electio di

uina non

respicit

carnem &

sanguine.

Habacuc 2.

Pr

nobis commendant : quod sanè magnum Ec-
clesiæ malum est ; ac sæpè desolationem eius
& ruinam causatur.

Hanc ad rem præclare ac mirificè facit,
quod in libro Iudicum de Abimelech notho
legitur. Hic Sichimitis dominari cum veller,
eorumque ad se pertrahere animos, vt inip-
sum propendentes suffragia pro eodem fer-
rent, hoc ipsos est modo allocutus, *Conside-
rate quia os vestrum est caro vestra sum*, id est,
vobis sanguine iunctus sum, vestroque editus
stemma, hinc ceteris mercor præferri, sed
mox vt ad impetium sublimatus est, fratres
septuaginta legitimo thoro natos & veros
regni successores (vnicò dumtaxat excepto)
de medio sustulit, parricida omnium factus.
Videte ecquod causata sit malum electio
hæc humano facta respectu. Vt hinc cum
metu discamus, omnes ad munia altiora cum
in rebus publ. tum in religionibus promotio-
nes, sanguine aut affinitate suadente, vix im-
quant rectè succedere, sed vt plurimum tum
regnis, tum Ecclesiæ noxiæ esse. Hanc ob
causam hodie Redemptor cognatos suos à se
reiecit, elatiores postulantes cathedras, di-
cendò, *Nescitis qui peratis.*

Hic mecum hñite, parentes carnales, mū-
dani, ambitione excecatis, verba Christi me-
cum perpendite, & vobiscum ipsi cogitate,
nescire vos quid petatis, cum filijs honores,
dignitates, & Prælaturas poseitis. Vos etiã
filij vani & ambitiosi, nescitis quid queratis,
cum parentes impellitis, vt pro vobis ipsi
prestant, honores vobis venentur, & vobis
extollendis magna animi corporisque con-
tentione insudent. Animalia ac iumenta rati-
onis expertia gemunt, dum oneribus & fari-
cinis grauantur, & vos sub onere ridetis,
farcinæ vobis sunt delitiæ, ijsque gloriãmi-
ni. Quam rectè igitur in Prouerbjs scopum
ferit Sapiens, dum ait, *Stultorum exultatio in
ignominia*: quasi dicat, Ambitiosi mundi
huius, velut stolidi & insensati, gaudent &
plaudunt, eo, vnde erubescere eos oporteret,
vitiũ vt virtutem, infamiam vt gloriam
habent. Iactant se, seque efferunt, summæque
gloriæ ducunt ad dignitates euehi, cum ta-
men hoc ignominiam, pudorem, calamita-
tem ac ruinam illis causetur.

Stultum sanè est, petere in hoc mundo,

quod damnationem in altero asserre potest. Stultum
Infantum verò, acquisitis iam honoribus &
ad munus aliquod aut Prælaturam euectum,
inde gloriari & insolecere, imitari hoc Pila-
tum est, qui sua Præsidis dignitate se iactans
Christo vincito ait: *Nescitis quia potestatem ha-*
beo crucifigere te, & dimittere te? quænam po-
testas? quis honor? quæ gloria? innocentes
morti addicere, filio Dei crucem parare, sa-
cilegia & parricidia patrare, leges humanas
simul & diuinas violare, perdere se ac de-
struere, ac damnationem in caput suum ac-
cerere? fatius fuisset, ô miser & infortunate
Præses, numquam hanc potestatem & hono-
rem adeptum fuisse, quam eo habito tam im-
piè abusum esse, & tam barbarum facinus
commisisset.

Dic mihi, an non vera ac mera Nabucho-
donoforis Babylonij fuit stultitia, in statua
singenda metallum metallo superaddere, au-
rum, argentum, æs, ac ferrum permiscere, &
nonnisi luteos illi pedes ac basin dare? hinc
& ad primam conuulsionem omnia commi-
nata sunt scin cineres abiire. Ad eundem se-
pè modum hominibus accidit, quorum sæpè
non minor stultitia est, cum enim ex se fragi-
les sint, omnisque meriti expertes, ambitio-
ne quadam impellente, honori honorem, ac
dignitatem dignitati superstruere, & impo-
nere Pelion Ossæ aliosque montes volunt, &
ecce ad minimum impulsu omnia hæc ili-
cò collabuntur, & sæpè honoris simul & fa-
cultatum iacturam facientes in hoc sæculo,
in altero animam æternæ addicunt damna-
tioni.

Sapientius longè fecerunt arbores, (in pa-
rabola illa in libro Iudicum) cum rogatæ, vt
regnum caperent, onus id à se excusserunt;
atque inter ceteras vinea & ficulnea suas i-
pse expendentis vires, & onerum horum
ponderibus impares se affirmantes dixerunt,
Non possum deferere dulcedinem meam, vt in a-
maritudine deinceps agam. Vilem & humi-
lem conditionem meam deferere nequeo, in
qua iucundè lateque ago, quò altiorem hæc
dignitates adëam, & regnum accipiã, in
quo molestijs exagiter, & sub sexcentarum
inquietudinum sæcæ propè exspirem. Sapi-
entes hæc arbores imitemini, ac scitote,
cum munia & onera hæc ingentia postulatis,

Ggg 3 quibus

Iudic. 8.

Electiones
ad munia
sanguine
noxia ple-
rumque sunt
noxia.

Parentes
nesciant
quid petat,
dum filijs
honores
petunt.

Prou. 33.

Ioan. 19.

Dan. 2.

Allegoria.

Parabola.

Iudic. 9.

quibus vires vestra ferendis impares sunt, vere nescire quid petatis.

Non est mundi quoslibet ad dignitates eligere.

Verba hæc sunt certo certiora, utpote ab æterna veritate prolata, quæ sonant etiam, non esse hominum Deum docere, ac sanctam sapientemque eius providentiam limitari, nominando & declarando ei singillatim eos, quos ab æterno selegit, ut secum in cathedris cœlestibus confideant: quin etiam eos, quos mundus sequestrat, & parentes seligunt, ut ad dignitates promoueantur, à Deo plerumque reijci, & ipsdem impares haberi, quos vero mundus ut indignos repudiat, eos cœlitus eligi ac prædestinari. Hinc quodam loco Sapiens ait, *Pater meus, & mater mea dereliquerunt me, Dominus autem assumpsit me.* Ut hinc mystico sensu eruamus, quos mundus ac parentes velut propudiosos & perisemata reijciunt, utpote sua sententia, qui alijs passim indignos, eos ipsos à Deo assumi, magni fieri, protegi, ad dignitates ac Prælaturas lustolli. At litterali sensu insinuare vult Psaltes, quod illi accidit, dum Samuelem mittit Deus, ut vnum è filijs Isai in regem Israel vngeret & assumeret. Samuel ergo domum Isai ingressus, omnes illum vnum in locum filios cogere iubet, quod vnus illo: vnus in regem à Deo esset destinatus. Primogenitus ergo eum in conspectum venisset, ilico dicit Propheta non esse illum, quem Dominus elegerat, quare secundum sibi iubet, & hunc etiam reiecit Dominus, & reliquos vsque ad sex. Ad eo ut, cū omnes filios pater produxisset, minimi, Davidis fuerit oblitus. Quocirca Samuel voti irritus petit ab eo, *Numquid iam completi sunt filij?* an non sunt tibi alij? *Non legit Dominus ex istis* quare aliquem superesse adhuc mihi sit verisimile. Tum Isai, *Adhuc reliquus est paruulus, & pascit oves*, quasi diceret, Superest quidem vnus tibi inuulnus, omnium natu minimus, qui ouibus pascendis dat operam, sed hunc quia regno ineptum & regēdis tribubus Israel imparem credo, producere nolui, utpote rure & in agris educatum, omnis vrbauitatis, morumque vrbano- rum, aulicorum, nobiliumque ignarum. Hinc David merito, *Pater meus, & mater mea dereliquerunt me, &c.* Historiæ vero huius sensus est, Deum non eligere ad dignitates eos, quos patres ipsdem destinarunt, sed eos plurimū,

Psal. 26.

1 Reg. 16.

David à patre reiectus ut regno indignus, à Deo eligitur.

quos ut indignos reijciunt. Monentur quoque hic eadem opera parentes, omnem mouentes lapidem, cœlum terramque fatigantes, filios suos ut ad honorum sustollant culmina, quin etiam, si fieri posset, regni admo- ueant gubernaculis. Hæc cæci & fatui patres, digni, qui illud Apostolus responsum audiatis, *Nescitis quid petatis.*

Idem profecto parentibus ambitiosis & cupidis numquam non Dei filius responderet, *Nescitis quid petatis*, ut nec mater vestra, vobis instigantibus, dum thronos, sedes, & honorum fastigia poscitis: quasi diceret, saepe numero contingit, parentes filios ad dignitatum eminentias extollescentes, illorum interitus causam esse, & ruinam certissimam ipsdem afferre. Egregie huc facit, quod apud Oseam Deus ait, *Ephraim ut vidi, Tyrus e- ras fundata in pulchritudine, & Ephraim edu- cet ad interfectorem filios suos.* Ephraim magnificata, locupletata, & ciuibus abundans, ad instar veteris ac superba illius Tyri, ex- tollere vult filios, & ad illustres eos honorū gradus subuehere, quin & reges efficeret, sed hoc illis in ruinam, infelicitatem, exitum & desolationem, parentibus vero in dedecus & confusionē vertet, at usque ijs esset nunquā eos mundo genuisse. Hinc & ipse Propheta hic subsistens, & sortem hanc miseratus, ita Deo supplicat, *Da eis vuluam sine liberis, & vbera arenia.* id est, multo longeque fatius est, Domine, liberis eos carere, quam habitos in perniciem & interitum pertrahere, illo- rumque ruinæ occasio esse.

quos ut indignos reijciunt. Monentur quoque hic eadem opera parentes, omnem mouentes lapidem, cœlum terramque fatigantes, filios suos ut ad honorum sustollant culmina, quin etiam, si fieri posset, regni admo- ueant gubernaculis. Hæc cæci & fatui patres, digni, qui illud Apostolus responsum audiatis, *Nescitis quid petatis.*

Idem profecto parentibus ambitiosis & cupidis numquam non Dei filius responderet, *Nescitis quid petatis*, ut nec mater vestra, vobis instigantibus, dum thronos, sedes, & honorum fastigia poscitis: quasi diceret, saepe numero contingit, parentes filios ad dignitatum eminentias extollescentes, illorum interitus causam esse, & ruinam certissimam ipsdem afferre. Egregie huc facit, quod apud Oseam Deus ait, *Ephraim ut vidi, Tyrus e- ras fundata in pulchritudine, & Ephraim edu- cet ad interfectorem filios suos.* Ephraim magnificata, locupletata, & ciuibus abundans, ad instar veteris ac superba illius Tyri, ex- tollere vult filios, & ad illustres eos honorū gradus subuehere, quin & reges efficeret, sed hoc illis in ruinam, infelicitatem, exitum & desolationem, parentibus vero in dedecus & confusionē vertet, at usque ijs esset nunquā eos mundo genuisse. Hinc & ipse Propheta hic subsistens, & sortem hanc miseratus, ita Deo supplicat, *Da eis vuluam sine liberis, & vbera arenia.* id est, multo longeque fatius est, Domine, liberis eos carere, quam habitos in perniciem & interitum pertrahere, illo- rumque ruinæ occasio esse.

Respexit Propheta, aut fortasse etiam mutatus est hocce suum vaticiniū ab eo, quod 1. Regum libro legere est. Israelitæ siquidē à Deo peccantes Regem, Samuelis imperium directionemque perosi, quod abiectum nimis hoc & vile videretur, nec splendorem aut maiestatem præferret, mox à Samuele re- d'issuadente & superba illorum molimina in- fringente discunt, quæ sibi ab rege futuro ius suum vsurpante impendeant mala, quæ gra- uamina, quæ subeūda onera. *Hoc erit, inquit, ius regis, qui imperaturus est vobis, filios vestros tollet, & ponet in curribus suis, facietque sibi equites, & cursores quadrigarum suarum* q. d. *Nescitis quid petatis: quod enim filijs fore vestris honori arbitramini, hoc ipsum ruinam illis*

Parentes filios cue- hentes sa- pe causa sunt illo- rum per- dendorum.

Sarius ac melius est liberis ca- rere, quam perditio- nis illorum causa esse.

1. Reg. 8.

illis caufabitur: atque hoc est, quod hodie duobus discipulis ambitiosis Redeptor ait, *Ne scitis quid petatis.*

Cap. de aquila.

O immensa & infinita Dei bonitas! non vult seruator ex immenso erga suos amore, è venenato ambitionis poculo eos bibere, que res historia cuiusdam admirabilis, quam Hierius Valerianus suis in Hieroglyphicis refert, mihi reficiat memoriam: Messor, inquit, cum forte fortuna in aquilem cum serpente depugnantem incidisset, à quo cum illa Ipiris circumsecus ligata stingeretur, ac tantum non, effugere minime valens, suffocaretur; ille tamen illi alitem tanto in discrimine miseratus, propius accedens, falcem serpenti e caput præcidit: quo extincto aquila & hosie caruit, & periculum mortis euasit. His peractis, cum messor, & inter eos ipse aquilæ vindex, è labore & stuque diei de fatigati, bibitori vicino è fonte aquam hausissent, vinam singulori adiuuissent; cum vero eius iam bibendi essent vices, qui aquilam liberauerat, ecce tibi nobilis illa avis, beneficii ab eodem accepti memor, ut pote cui vitam salutemque debebat suam, bibere volentem desuper volitans impedit, tantumque rostro alisque effecit, vinam ut manibus excussit, & in terram dissecerit. Quod messor factum demiratus, conuersus videt socios omnes expirasse, quod fontem, unde aquam hauserant, serpens suo ante veneno omnem infecisset. Ut profanam hanc historiam sancto nostro proposito adaptemus, & Aegypti aurum veri Dei altaribus inferamus, ipse Iesus Christus, toties in Scriptura aquilæ comparatus, idem hodie prorsus cum duobus hisce fratribus facit, quibus multis erat nominibus, tum quod omnia ipsum secuturi deseruissent, tum quod toties eius honorem aduersus noxium illum serpentem, Synagogam inquam Iudicam propugnassent, deuinctus. Videns quippe eos è venenato hoc ambitionis fonte & lethali vanitatis amphora bibere velle, poculum hoc manibus eripit, & bibendi desiderium voluntatemque cordi animoque executi, aliumque illis longe salutariorem, melioremque, suam inquam passionis calicem propinat, dicens: *Potesis calicem bibere, quem ego bibiturus sum.*

Christus aquilæ comparatus in Scriptura.

parallela ac paratio noua & insolens videatur, perspicuique ambitionem venenatam pestilens esse securiginem fontemque letiferum, qui est.

quotquot inde bibere & haurire gestientes perimant & extinguant, edixit S. Aug. qui verba illa Tralitis, *Et in cathedra pessilentia non sedet*, exponens, per cathedram hanc, in qua sedere nefas, peccatum ambitionis intelligi vult & mundi honorem. Hæc sufficiant quoad primam partem, etenim iam secundam aggrediar, & de sancto Iacobo Maiore magis proferam.

Psal. 116.

Antequam vero mare hoc conscendam, sciat is oportet, filium Dei, nostram ut redemptionem operaretur, in mundum veniendo, & humanitatis nostræ schema vestemque assumendo, 12. elegisse viros, qui semper & assidue cum ipso agerent, qui eius indiuidui socii forent, atque exinde eos per omnes terræ angulos destinaret. fuere hi Ecclesiæ Principes, castrorum Domini duces, Euangelij præcones, mysteriorum interpretes, fidei bases, Religionis fundatores, quosque primos tum in militanti, tum triumphanti Ecclesia esse voluit. Verum inter 12. illa capita ac primos Patriarches, tres potissimum selegit, quos præ alijs dilexit, ac præposuit, maioris in eos amoris signa ostendens, ijs altissimam ac profundissimam voluntatis suæ molimina comunicans, arcana & mysteria ipsis reuelans, maxima illis mirabilia inspectanda dans, transfigurationis suæ fulgorem ac maiestatem in monte Thabor, passionis instantis agoniam, & angustias in horto oliuarum, Archisynagogi filiae ad vitam resurrectionem in medio Synagoga. Tres hi fuere, S. Petrus, Iacobus, Ioannes, velut tres Messie familiares, ac triplices Ecclesiæ bases ac fundamenta.

Cum generosorum ac validorum Ducum S. Petrus, ac bellatorum Dauidis Regis catalogus textur, ac velut lustrum initur, tres potissimum, ut principes, capita, antesignani ac primipili ante alios referuntur, ac inde ceterorum nomina recensentur, sed mihi singulis hoc epiphonema subnectit, *Ve. 2. Reg. 15. runtamen ad tres primos non peruenit.* quasi diceret, Tametsi alij fortes & validi fuerint, & in omni se conflictu viros præbuerint, nullus eorum tamen robore & animo virtutibusque cum tri-

Christus 12. viros magnos elegit, ut apud se agerent.

tribus illis prioribus est comparandus. Sanè in filij Dei exercitu multi generosi & illustres, inuictique fuere bellatores, quos S. Paulus olim lustrans & recensens ait, *Fortes facti sunt in bello*. Sed inter omnes illos tres præ alijs emicuerunt, eluxere, ceterisque præstantiores fuere, Petrus nimirum, Iacobus & Ioannes; ac quantumuis reliqui sanctitate & animi generositate excelluerint, nullus tamen ad tres primos peruenit, nemo ad magnitudinem meritaque illorum ducum pertigit. Illos hinc semper Christus reliquo exemit numero, & maiori quàm alios amore est prosequutus, & imprimis Iacobum hunc nostrum.

V.
Cur Iacobus dictus sit Maior.
 Dictus autem idcirco est *maior*, aut etiam fortasse ad discrimen & distinctionem ab altero illo Iacobo minore, Mariæ Cleophae filio, idque duplici de causa. Primò, quòd Iacobus hic noster, vocationis iure, primò ad Apostolatam sit à Domino vocatus, ac proinde maior. Ac quemadmodum inter Antifites & Episcopos illi maiores & primi habentur & dicuntur, qui primò ad dignitatem promoti sunt: ius enim admissionis vel vocationis maiorem in dignitatibus ac Prælaturis dicit. Secundò, quòd Christo Domino fuerit familiarior ac magis intimus, ut enim iam dixi, inter reliquos Apostolos tres habuit amicissimos, Petrum, Ioannem & Iacobum; erga quos suum ut testaretur affectum, singularibus eos prærogatiuis donauit, quibus non alios. Petro quidem Ecclesiæ suæ regimen & administrationem concedidit, Ioanni beatissimæ matris suæ tutelam directionemque commendauit, Iacobo verò nostro crucis suæ honorem & gloriam commisit: primus enim inter Apostolos martyrium subiit.

Marc. 3.
 De hoc Apostolo, deque fratre eius Ioanne sermonem instituens Redemptor, illorum sortem & euentura illis prælagiens *boanerges* illos vocauit; id est, Hebraica phrasi, filios tonitruui, quòd reliquos Apostolorum velut horrenda quædam & terribilia tonitrua, prædicationis essent excellentia superaturi.

S. Iacobus dictus tonitruui filius.
 S. Iacobus imprimis reuera tonitru quoddam ob martyrium fuit: cum enim primus ipse, ob amorem Redemptoris, pro veritate Euangelica, pro Ecclesiæ exaltatione, ad

mundi confusionem, ad idolorum subuersionem, ad exemplum fidelium, ad inferorum terrorem, & rerum omnium contemptum, mortem subierit, magnum hoc fragorem dedit, hoc longè lateque insonuit, nec non terra marique intonuit, ac neminem non in stuporem rapuit; fuitque hoc horrendum quoddam reuera tonitruum. Vita quidem eius, honor, sanctitas ac virtutes, ingentem quendam fragorem ediderant, sed longè maiorem mors illius & martyrium.

Docent Physici ac Metaphysici ab igne nubibus coarctato, dum libertatem & egressum quaerens, claustra ac repagula sua perfringit, tonitru oriri, atque inde fragorem illum ac strepitum, quem tonitru dicimus, mundumque vniuersum concutit, enasci, qui dum foras profilit, vel exitum reperit, lumen suum patefacit, per fulgura scilicet & coruscationes naturales. Non secus etiam fidei lumen & charitatis ignis, quæ in magni huius Apostoli corpore, velut media quadam nube concludebantur, tyrannorum violentiâ, & horredâ mortis procellâ diffracta cum sunt, tantum fragorem dedit, tamque altum intonuit, ut omnes omnino mortales, ad instar tonitruui, percullerit.

Luculentam rei huius figuram suggerit *Iudic. 7.* Iudicum liber. Gedeon enim aduersus Madianitas Dei inimicos pugnaturus trecentos ex omni filiorum Israel numero dumtaxat selegit, quibus & tubas & lagenas ardentibus lampadibus introrsum instructas in manus dedit, hoc addito mandato: *Quod me videritis facere, hoc facite*. Quare ad vnum omnes fregerunt lagenas, apparuerunt lampades & tubis personuerunt, & castra Madian turbata sunt & superata. Mira profectò bellandi ratio; sed eadem designare Deus voluit, quo mundus sit pacto debellandus. Fidei thesaurus & charitatis ignis figlinis continebantur lagenis, corporibus inquam Apostolorum, uti Gedeonis lampades lagenis; tû verò ignis lumen & lampades emicuerunt, cum lagenæ confractæ sunt, cum corpora Dei nomine morti obtulerunt, supplicijs, cruciatibusque eadem conscindenda præbentes; ac tum tubis personando, & sanguinem in Christi prædicatione effundendo, mundo terrori fuerunt, & vniuersos superarunt.

Huc

Psal. 96. Huc referas, quod à Psalographo prædicatum quodam loco est, *Et conturbati sunt omnes, qui videbant eos, & timuit omnis homo, & annunciauerunt opera Dei, &c.* Quid porò magis homines conturbauit, tyrannos percelluit, idololatrias consternauit, dæmones perterrefecit, & mundum vniuersum in admirationem maiorem rapuit, quàm ipsa Martyrum mors, ac præsertim Apostolorum? illorum siquidem doctrina, mors, prædicatio ac martyrium, mundum, inferos, peccatores iuxta ac diabolos confudit & fregit, ac præcipuè Iacobi nostri, de quo, nescio quid Psalmista prædicere visus est, dum ait, *Tunc alluxerunt fulgura eius* (Iacobi scilicet prædicantis & ex amore Christi morientis) *orbi terra, vidit & commota est terra.*

Psal. 8. S. Iacobus ergo verè filius tonitruum ac boanerges fuit, ob sublimem scilicet prædicationis eius sonum, de numero illorum vnus, de quibus Psaltes prædixerat, *In omnem terram exiit sonus eorum, & in fines orbis terra verba eorum.* Solenne porò sacræ Scripturæ est, tonitruum nomine illustres prædicatores designare. Hinc Psalmo 103, dicitur, *A voce tonitruum formidabunt*, id est, peccatores percellentur ac timebunt, dum verbum Dei ex ore sanctorum prædicatorum emicans, in auribus suis detonans adinstar tonitruum audient.

Exod. 19. In huius signum rei lego in Exodo, dum lex Dei in monte Sina populo Israel promulgaretur, fulgura micare, coruscationes videri, turbines ventorum ac tonitruorum fragores exaudiri cœpisse; atque inde tantam infernè hærenti populo terrorem incussum, vt visis auditisque prodigijs nemo non pauore consternatus tremere & exalbesceret, diceretque Moysi, *Ne loquatur nobis Dominus, ne forte moriamur ad verborum eius tonitrua.* Designabant hæc tum Euangelij verbiq; Dei & robur & virtutem; simulq; docebant, quemadmodum audito tonitruorum, ballistarum illarum naturalium, fragore mortales contremiscunt & pallent, ad eundem modum peccatores verbo Dei audito percellendos. Et sanè Iacobi nostri prædicationes magis inferos quam naturalia tonitrua terram perterruere.

Apoc. 4. Stuporem mihi incutit mirabilis illa S. *Bess. de Sanctis.*

Ioannis, Apostoli huius nostri Fratris visio, qui vidisse se scribit thronum, de quo fulgura, & voces, & tonitrua procedebant. Equæ Deus bone visio! quænam hæc symphonia, & harmonia, & sympathia? voces audiri permittas fulguribus & tonitruis. Designant hæc omnia præsentem Ecclesiæ statum; thronus, eius est imago, fulgura, tonitrusque prædicationem & miracula eiusdem representant.

Singillatim omnia hæc exponere est animum. Miracula mus, ac primò dicere, per fulgura cõmuniter à per fulgura Patribus, vt Augustino, Ruperto, Richardo de S. Victore miraculorum, quæ Deus olim per seniores illos ad mundi conuersionem patrauit, magnitudinem intelligi. Vti enim fulgura & fulmina ad vtrumque mundi cardinem micant & videntur, iuxta illud Euangelij, *Sicut fulgur exit ab Oriente, & paret vsque in Occidentem,* &c. ita & miraculorum splendor fulgorque longissimè patet, per omnium ora se extendit, omnium admirationem ciet, & infinitam hominum multitudinem ad fidem conuertit.

Hanc etiam ob causam miracula dicta sunt splendor & coruscatio armorum Domini. Miracula Hoc namque nomine eadem indiget Abacuc; capite enim prophetiæ eius tertio, quo loco S. Hieronymus ex Hebræo transtulit, *In luce sagittarum tuarum ibunt, in splendore fulgurantis hastæ tuæ.* Septuaginta vertunt: *In lumine iacula tua ibunt in splendore seu coruscatione fulguris armorum tuorum.* Quem locum hoc modo exponit sanctus Gregorius, *fulgur, inquit, armorum, est claritas miraculorum.* Quin etiam Regius Propheta ad miracula alludens, illorum splendore oculos & animos mortalium perstrictos & consternatos ait, *Alluxerunt, inquit, fulgura eius orbi terra, vidit & commota est terra.* quo loco & S. Augustinus per fulgura miracula intelligi vult prædicatorum & Apostolorum, quæ velut fulgetra horrenda ex horrendis emicantia nubibus, omnes mundi cardines concusserunt.

Sicut autem miracula à throno Dei, id est, Ecclesia emicant, ita & voces ac tonitrua per quæ verbi Dei prædicatio non incitè accipitur: hoc tamen discrimine, quòd voces imago sint placidarum leniumq; admonitionum, adhortationumq; blandarum, tonitrua verò horribiles diuinorum iudiciorum.

H h h r u m

rum pœnarumque sempiternarum comminationes repræsentent: vii & sublimes, altas, profundas de Iesu Christi diuinitate, diuinis eius attributis & perfectionibus, mysterijsque fidei prædicationes, quæ omnia sepe numero è thronis & cathedris Ecclesiæ promicare & audiri solent.

**Prædicato-
ri, vt bene
sanctæque
concione-
tur, formu-
la præscri-
bitur.**

2. Cor. 5.

Hinc discere & eruere concionator Euangelicus potest, quo concionari debeat ritus; eius est nempe interdum vocem communem adhibere, id est, ad res humiles, mediocres, moralemque conuersationem spectantes aliquando descendere; aliàs intonare, id est, de rebus sublimibus ac profundis, animasque hominum percellentibus sermonem instituire. Hanc concionandi formulam seruabat Apostolus, vt ipse in ea quæ ad Corinthios est misa epistola declarat, *Sive enim mente excedimus, Deo sine sobrijs sumus, vobis.* Id est; si sublimes conceptus procuramus, & rerum profundarum diuinarumque tractatione per aera cælosque omnes peruagamur, studio & data opera id facimus, vt scilicet Dei naturam exprimamus, eiusque gloriam præ oculis habendam suadcamus; verum si sermone pat, si humana ac vulgaria tractemus, si facilia intellectu proferamus, id vestri causa fit, vt vestre nimirum nos capacitati adaptemus, & ingenio viribusque vestris nostras commenturemus.

**Tonitrua
sublimes
designant
prædicatio-
nes,**

Certissimum est ergo, & exploratissimum per tonitrua reboantia & sonora sublimes & altos prædicandi modos intelligi, tum ob stuporem & admirationem, quam profunda hæc & elata fidei mysteria in auditorum animis pariunt, tum verò ob terrores & timores, quibus peccantium animos tartarorum suppliciorum comminatione perterrefaciunt. Atque hæc sunt, quæ ad præuentiam eos prouocant, & sanctam vitæ recte instituendæ voluntatem eos parere faciunt.

**Ceræ pa-
riunt loue
tonante.**

Huc mirifice facit, quod de ceruis naturalium rerum scriptores prodidere. Ceræ enim cælo tonante fœtus eieciunt; nam non nisi ægerimè & difficillimè pariunt, nisi fragores & tonitrua illis obstetricum sint quodammodo loco. Testem huiusce rei habeo Iob Prophetam, *Audito tonitru præ timore pariunt.* Ad litteram hoc Psaltes exprimit, dum quodam in

Iob 34.
Psal. 28.

Psalmo ita scribit, *Vox Domini preparantis*

ceruos. Eo verò loco ex textu Hebræo *ceruus* legendum verisimile fit; adde quod Græcum *ελαφος* sexum designet vtrumque. hinc nonnulli interpretes cum S. Hieronymo ex Hebræicis fontibus locum hunc vertunt, *Vox Domini obstetricans ceruis.*

Quancumque demum quis versionem sequatur, certo certius est per hanc Domini vocem tonitrua ad litteram intelligenda esse: verum mysticè & allegoricè tonitruo verbi Dei prædicationem designari, & ceruis peccatores, qui ob timiditatem anxietatemque non absurde ceruis comparantur, iuxta illud Proverbiorum, *fugit impius nemine persequente.* Tum verò peccator, ad instar ceruarum, non nisi ægerimè scelere onus eiecit, & summa cum difficultate spirituales conuersionis suæ fœtum parit, sanctamque vitæ emendationem. Verum hac in re miro illi auxilio est Domini vox, ac comminantium prædicationum tonitrua, dum eos conuertunt, facilem ipsi & lenem partum reddunt. Testatur hoc Isaias dicens, *A facie tua Domine concepimus, & quasi parturimus. Et peperimus spiritum saluum.* quasi dicat, Hæc quam difficultè conuerti potuimus Domine, sed mox vt faciem tuam vidimus, vt tonitruum vocis tuæ audimus, tanta formidine correpti sumus, vt sanctum conceperimus propositum, ac sanctam quamdam conuersionem vitæque emendationem feliciter peperimus.

Ægram hanc & perdifficilem peccatorum conuersionem, quam vt prodigiosam penitus suspicio, mysticè figurat currum & equitum Pharaonicorum submersio & interitus, de quo in Exodo legimus, *Respicies Dominus super castra Aegyptiorum, subuertit rotas currum.* Obseruat porro Plantes, hanc rotarum comminutionem, & currum subuersionem subuersionemque, cælestium tonitruorum fragori ac fulgurum emicationi ascribendam, *Viderunt te aquas Deus, & timuerunt, & turbata sunt abyssi multitudinis sonitus aquarum, vocem dederunt nubes, etenim sagitta tua transeunt, vox tonitru tui in rota.* Notandum verò rota hic pro rotis capiendum. Mysticus autem sensus denotat, quemadmodum olim tonitrua ad Aegyptiorum subuersionem cooperata sunt, & omnes Pharaonis currus confregunt, ita & hodie verborum diuinorum

toni-

tonitru, id est, terribilibus prædicationibus peccata deiici ac prostreri, quæ per curus non inscite designantur, & omnes Pharaonis rotas dissingi, id est, omnem fatanæ fastum & superbiam & superba peccatorum molimina dissipari, eaq; omnia in lacrymarum mari mergi, adeo vt ad humilitatem conuertantur, crucem gestent, penitentiam amplectantur, & vitam in melius commutent.

Hebraismus notabilis.

Ad hanc de tonitruorum fragore digressionem me Iacobi nostri nomen abripuit *Boanerges*: latine id *filius tonitruus*, id est, tonitru simpliciter sonat; *filius enim tonitruus*, Hebræorum loquendi more, idem est quod tonitru. & sanè frequentissima hæc loquendi ratio in Scriptura est; hinc est *filius iniquitatis*, pro iniquus; & *filius perditionis*, pro perditus. commune hoc sacris libris, vt & verum est, Iacobum nostrum ingens & genuinum tonitru extitisse: concionando enim peccatores consternabat, consternatos ad lacrymas & identidem ad penitentiam inuitabat; quod verum prædicatoris Evangelici officium.

Apoc. 17.

Eleganter his quadrat, quod in Apocalypsi sua vidisse Ioannes se ait, septem scilicet Angelos, habentes phialas plenas ire Dei, quas in terram effundebant: *Exierunt*, inquit, *septem Angeli, habentes septem phialas de templo vestiti lino mundo, & candido, & praecincti circa pectora zonis aureis.* Rupe tus, Beda, H. ymo, Richardus de S. Victore, alique loci huius interpretes per Angelos hosce, iræ Dei effusores, sanctos Prædicatores capiunt, qui indignationis diuinæ phialas tum verè in terram effundunt, dum horrenda supplicia & cruciatu in futuro seculo impijs paratos destinatosque è suggestu denuntiant ac promulgant.

Prædicatores figurati in Angelis Apocalyp-ticis. Prædicatores magno agantur zelo.

Bonorū enim Prædicatorū partes sunt, diuinis concionibus suis ac seueris comminationibus peccatores petterefacere, tum morè ijs injicere, & sanctis huius artificijs à vitijs eos auertere, ita tamen vt charitate & bono agantur zelo. In huius rei figuram dicuntur phialæ fuisse aureæ, & qui eas effundebant, cingulo aureo altum cincti circa pectora & sub axillis; quod qui verbum Dei in Ecclesia prædicant, magno id faciāt oportet tum erga Deū, tum erga proximum zelo, seque id è sancta ac christiana quadam charitate, non verò è fastu & vana ostentatione aliòque humano intuitu facere debeat.

Dixit olim mundi Redemptor, & Magnus Prædicatorum omnium Magister Christus, Apostolos suos, qui primi Ecclesiæ sue concionatores futuri erant, alloquens, *Vos estis sal terra.* Non sine ratione autem aut mysterio, nec frustra sali mordenti eos omniaque excudenti, non autem melli lenienti & dulcoranti omnia assimilat; vt ostendat nimirum, veri prædicatoris officium esse peccatores coarguere, reprehendere, pungere, obiurgare, & aduersus eos debacchari, non verò ijs peccantibus ablandiri aut adulari.

Matth. 5.

Comparatur concionatores sali.

Huc alludens sanctus ille in Canticis sponsus CHRIS TVS, & dilectam suam, id est, Ecclesiam affatus, ait, *Mel & lac sub lingua tua.* Non ait eam mel & lac in lingua, sed sub eadem habere, eò quod prædicatores, qui Ecclesiæ lingua sunt, simpliciter, sine vlla artificij, fuci, nouitatis, elegantiarumque in verbis affectatione, non denique assentando loqui oporteat: lac enim eloquentiæ fucata, & verborum lenocinia, dissimulationisque aut adulationis mel in Ecclesiæ lingua non inueniuntur.

Cant. 4.

Concionatores non adulentur.

Huc trahi etiam potest, quod concionantium omnium & Ecclesiastarum antesignanus Christus olim apud Matth. dixit, *Non veni pacem mittere, sed gladium*, id est, non præuaricatoribus in prædicationibus meis assentaturus, verborum eos molitie ac lenitate demulcendo; sed militis & hostis armati ad instar veni, arma manu vibrans, pernicaces percussurus, aut iisdem formidinem incussurus. De huiusmodi porrò ense loquebatur Ieremias, *Maledictus*, inquit, *qui prohibet gladium suum à sanguine*, nec passim in hoste stragem edit. *Maledictus*, inquam, verè prædicator ille, qui gladium suum & arma, id est, linguam, sermonem, orationes, & Evangelij prædicationem à sanguine, cæde & interitu peccatorum prohibet.

Matth. 20.

Ierem. 48.

Quàm porrò strages hæc laudandæ! His se oblectare & recreare debent magni & illustres prædicatores, qui Ecclesiæ milites sunt. Hoc nomine mirificè de prædicari laudariq; meruit S. Iacobus. Quot n. ille peccata iugulauit, quot vitia exstinxit, quot idololatrias trucidauit, quot ad Christum animas conuertit? lingua. n. eius verè gladius acutus fuit, & merum prædicatio tonitru.

VI.

Statua Cæsaris.

In veterum historiarum monumentis legisse

Hhh 2

gisse

gisse memini, Cæsari Iulio Imperatori à suis olim statuam erectam, quæ sinistra librum, dextra gladium præferret, hoc infernè addito epigrammate, *Ex utroque Cæsar*. quo denotabatur, tam illum litteris, quam armis emerfisse, & magnum euasisse, ac parem utraque è dote gloriam promeruisse. Ut flosculum hunc è profano eductum solo in Ecclesiæ hortum transplantem, non absolum futurum videatur, si eodem quoque schemate S. Iacobus præsentetur, & sinistra illius librum ad doctrinæ magnitudinem, & prædicationis eius excellentiam, qua tor ille gentes Christo lucratus est, exprimentam; dextræ verò gladium addamus, quo sanctorum verborum eius zelum, animos, & ardentem charitatem designemus: quibus, velut gladio, Mauros in Hispania contrucidauit, & infinitos idololatrias, Deiq; inimicos, per alia plurima mundi loca, peccato moti coegit: demum hanc illi inscriptionem addamus, ad imitationem illius Cæsareæ, *Ex utroque Iacobus.*

Insignis S. Iacobi imago.

Prædicatio tonitruo potius sit quàm musicæ similis, *Isai. 58.*

Prædicator futilia in cathedra nō referat.

Concionator verbis mimicis aut iocularibus non utatur. *1. Cor. 1.*

Quocumque enim modo Apostolus accititur, quocumque ex latere vertatur, semper Iacobus est, semper in prædicationibus suis tonitru & sanè sublimis hæc professio, potius tonitru perterrefaciens, quam oblectantem musicam referre debet & imitari. In huius rei figuram Isaiæ Prophetæ mandatum est, vt elata voce in prædicationibus suis clamaret, & vocem tubæ ritu efficeret ad vitia coarguenda, *Clama, inquit, ne cesses, quasi tuba exalta vocem tuam, & annuntia populo meo scelera eorum.* Quæ verba varios mihi conceptus suggerunt, quos vobis singillatim enarrabo. Primò namq; prædicatoribus iniungitur, suis auditoribus non nouitates aulicas, non futiles & inanes questiones, neu noua & inaudita dogmata, non scrupulos conscientiæ, sed animæ peccata, & quæ commiserunt vitia, referre.

Secundò, Prophetæ mandatur, ne Auditoribus aduleatur, ne risum eis moueat, fabulas & aniles nentias non commemoret, verbis scurrilibus & comicis ac mimicis non utatur, sed tubæ instar, cuius in bellis vsus est, detonet. Ita concionabatur S. Paulus, qui de se in prima ad Corinthios hoc loquitur modo, *Non misit me Dominus baptizare, sed euangelizare,*

non in sapientia verbi, vt non euacuetur crux Christi.

Achan primò Dei iussu, deinde populi totius decreto lapidibus adiudicatus est, eò quòd, vt Hebræa præferunt, è cherem Iericho linguam auream clanculò sibi seruasset. atque ita legunt Origenes & Hieronymus; cum vulgata præferat *regulam auream*. Seuera quidem punitio, sed mysteriorum plena, qua designatur, eos diuinitus puniri merere, qui ex anathemate Iericho linguam suffurantur auream; id est, qui è profanis eloquentiæ humanæ ac mundanæ sapientiæ terris, furtiuè quodammodo surripiendo, lenocinantes sermonum flosculos, & fucata adulterinaque verba ad doctrinam Euangelicam in Cathedris Ecclesiasticis adferunt.

Regius propheta de legis Euangelicæ prædicatoribus agens sic psalmo suo LVII. locutus est: *Lingua canum tuorum ex inimicis ab ipso.* Id est, Qui antea Ecclesiæ inimici erant, iam cælitus conuersi, facti sunt velut latrantes aduersus Ecclesiæ persecutores, canes, & peccantium vlcera, vulnerumq; saniem perlingentes. Ita S. Paulus, Matthæus, Dionysius aliique prius hostes & acerrimi Ecclesiæ persecutores illustres postmodum & feruidi facti sunt prædicatores, vigiles & ad eius defensionem canes collati. Notandum porro, canes illos dici: eorum namque est lupos mordere, & persequi alienos, deinde noctu diuque calamo linguaque, voce simul & scriptis, velut canes domui dominoque fidi, aduersantes laceffere. Hanc ob causam Isaias malos prædicatores, nec officio suo rite fungentes canibus mutis, nescientibus, nec latrare valentibus exequat, *Canes muti non valentes latrare.* vnde officium necesse est, canes bene latrantes, bonos meritò concionatores dicendos esse.

Talis erat Iacobus noster Maior, verus scilicet prædicator: toto enim vitæ tempore, noctu & interdiu in peccatores insurrexit, & fuit concionator aduersus infideles, aduersus Dei inimicos, aduersus idololatrias detonuit: vox eius tuba quædam fuit, & eius prædicationes tonitrua. Vnde vniuersa quidem Ecclesia infinitis Apostolo huic nominibus deuincta est, sed singularibus vniuersa Hispania, cum ab illo fidem edocta sit, & ad Christum conuersa; in quam suum vt ipse affectum testaretur corporis

Ios. 10.

Allegoria.

Prædicatores canibus

Isai. 56.

S. Iacobus magnus concionator.

Hispania multum S. Iacobo debet.

poris

poris sui ac reliquiarum illam hæredem & custodem esse passus est. Ex Hispania siquidem in Iudæam rediit mortem occubuit capite immixtus, cuius deinde corpus rursus in Hispaniâ diuino nutu velut amoris testimonium, vel regionis tutelam thesaurus & inexhaustum prodigiorum subiectum delatum est.

Gen. 30.

Quapropter id Apostolo huic contigisse mihi auctor sum, quod olim Iosepho Patriarchæ, qui in Aegypto exspirans, fratribus indixit, sua ut inde ossa secum in terram Chanaan transportarent, quem ille locum singulari honore & amore præ alijs prosequeretur, *Asportate, inquit, ossa mea de loco isto*. Ita quoque S. Iacobus in Iudæa occumbens, sua ibi ossa & corpus remanere minime passus, eadem in Hispaniam transferri voluit, quam ille regionem tot illustrat prædicationibus, tot bonis edificat exemplis, tanto labore ac sudore Christo asseruerat, tot miraculis in fide confirmarat, & quam denique inter reliquas prouincias singulari quadam beneuolentiæ & incredibilis affectus semper est profecutus significatione:

Insigne prodigium in S. Iacobi reliquiarum translatione sonauit.

In horum omnium confirmationem facit, quod in vitæ Apostoli huius serie legitur. Dū enim discipuli eius post martyrium corpus Hierosolymis asportarent, in nauim id exarmatam, omnique nauarcho destitutam impulerunt; feliciter tamen in eum illud locum appulit, quem Apostolus designarat, qui stellæ cuiusdam indicio patuit, tum primum non sine prodigio ibi apparentis, atque hoc illud loco reponendum esse indicantis, qui deinde ab eo euentu Compostella, quasi dicas *campus stellæ*, eo in regno est nuncupatus. Insigne profecto & inauditum prodigium, quodque alterius, quod nato iam in mundum Salvatore Iesu contigit, refricat memoriæ: cum scilicet sidus quoddam nouum magos ab ultimo Orientis cardine conducens, super stabulum Bethleemiticum fixum steterit, eum esse locum declarans, in quo nouus ille Israel Rex, Messias inquam, quem amplissimis donatum muneribus, & adoratum venerant, recens natus inueniendus esset.

Zuc. 2.

Platonis sententia,

Docuit olim Plato, qui ob ingenij magnitudinem, & mentis aciem *diuini cognomen* tum inuenit, Deo, parentibus, magistris, paria

neminem posse reddere, id est, hominum erga Deum, quod ipsos creasset, erga parentes, quod generassent, erga præceptores, quod edocuisent, obligationes ac debita adeo esse ingentia & singularia, ut illorum agnosci magnitudo nequeat, & omnes vires excedat. Ut de ea quæ Deo debetur obligatione, quæ penitus infinita est, taceamus, certissimum est ea, quibus præceptoribus deuincti sumus nomina, tam esse ampla, ut ijs, quæ parentibus debentur, aut æquiualeant, aut sane ex aliorum sententia præualeant. Huius etiam opinionis fuit Alexander Macedo, qui se Aristoteli præceptor, Alexandri quam Philippo patri plus debere dicere magni sententia. Haud est veritus, quod à patre vitam dumtaxat tentia, & necessarias ad eam ducendam opes, sed ab illo virtutem, & bene viuendi rationem modumque accepisset.

Hinc colligatis velim, quot Hispania vniuersa sancto huic Apostolo obstricta sit nominibus, qui ei præceptor extitit, qui eam tanto labore ac sudore tanto tempore edocuit, qui S. Iacobo tam sapienter sub Christi Domini eam iugum debebat. rededit, qui tam feliciter ad Euangelij cognitionem ac lumen pertraxit, qui tanta potentia è Maurorum eam captiuitate ac tyrannide vindicauit: Qui denique tanta charitate ac patientia salutis, ac deinde virtutis omnigenæque pietatis iter illi strauit. Hanc ob causam Hebræos suos exhortabatur non segniter *Heb. 13.* apostolos, nunquam ut obliuiscerentur, sed immortalem eorum conseruarent memoriam, qui veritatem ipsos edocuisent, magistri illorum extitissent, simul etiam ob oculos ponens, quæ ipsis deberetur obligatio: *Memento, inquit, preceptorum vestrorum, qui vobis locuti sunt verbum Dei, quorum intuentes exitum, ac mortem perbeatam, conuersionis, vitæque illorum imitamini fidem.*

Iisdem voshodie compellare verbis animus est Christiani, ac dicere, Memento, obsecro, generosi Galli, sanctorum illorum ac veterum Patrum, qui Euangelium vos edocuerunt, ac toties in templis vestris verbum Dei prædicarunt; memento inquam SS. Dionysij, Martialis, Martini, Hilarij, Remigij, Marcelli, Bernardi, aliorumque plurimorum, qui tam sanctè vobis prædicarunt, suamque prædicationem ac doctrinam tot miraculis & ostentis confirmarunt. Recordamini tot

fefforum ac Doctorum, qui præter sanctam quam duxerunt vitam etiam varia literis mandarunt, ut hoc vos pacto edocerent, utque proficeretis, tot præclara vobis posteritque monumenta reliquerunt. Huiusmodi fuisse S. Augustinus, Hieronymus, Ambrosius, Gregorius, sanctus Thomas & Bonaventura, alijque permulti. Reminiscamini quoque tot gloriosorum Martyrum, qui postquam scientia vos & virtute imbuerunt, pro eadem quam docuerant fide mortem etiam oppetere graue non duxerunt, & quam propoluerant veritatem sanguinis sui sigillo confirmare. Verum mementote in primis sanctorum ac diuinoꝝ Apostolorum, qui ut Euangelium vobis annuntiarent, & mysteria sancta traderent, tantopere laborarunt, sudarunt, tantum terrarum peragrarunt, tamque graua tam diuersis rationibus passi sunt; in primis vero S. Iacobi nostri nolite obliuisci.

Quam porro æquum est, sancte Apostole, perpetuo tui meminisse, & quæ in mundum vniuersum contulisti beneficiorum immortalium inuolamque memoriam tueri, cum de numero duodecim illorum Ecclesiæ Doctorum fueris, quorum singuli in Spiritu sancti academia edocti sunt, indeque egressi vniuersum mundum erudierunt. Cum inquam ex primarijs orbis Christiani campis fueris, quarum per omnes orbis angulos sonus est exauditus, & quæ omnes omnino nationes ad sacra mysteria, ad sanctissimorum Sacramentorum prædicationem ac perceptionem compulerunt. AEquissimum inquam & par est, ab omnibus te coli ac suscipi, admirabilis Apostole, qui inter egregios illos recenseris Prædicatores, qui primi in Petri Ecclesiæ appatentes, veritatem docuerunt, errores ingularunt, idolatriam euerterunt, Philosophis ora obturarunt, mundi sapientiam obmutescere coegerunt, crucifixi honorem stabiliuerunt, religionem in tuto collocarunt, & aduersus Gentes decertarunt. Sancte, inter omnes Sanctos admirabilis, inter concionatores tonitru, inter martyres ductor, & inter Apostolos amicos Redemptoris amicissimus: omnis iuris quam magnam tui colendi, honorandi, laudum que tuarum euulgandarum rationem habet Ecclesiæ; nos vero eius filij etiam multo maiorem, tuam admirando vitam, mortem, martyrium,

Laudes &
elogia S.
Iacobi.

felicemque ex hoc mundo transitum, fidem & bonum sanctæ conuersationis tuæ exemplum imitandi, ut ad eam nostram conformantes, & sanctarum virtutum tuarum vestigia sequentes, tuasque diuinas prædicationes opere ac re ipsa exequentes, & Deum tui exemplo metuentes ac seruientes, æterna donari gloria, qua modo ipse in altero potiris sæculo, mereamur, ad quam nos Pater, & Filius eius vnigenitus, ac Paraclitus Spiritus S. vnus in personarum Trinitate Deus post decursum mortalis huius vitæ stadium perducere dignentur, Amen.

IN FESTO S. ANNAE MATRIS
B. MARIAE VIRGINIS.

Partitio

- I. De B. Virginis perfectionibus.
- II. De S. Anna, an pluribus nupta viris.
- III. An plures illi, præterquam vna, fuerint filia.
- IV. De S. Anna matris Deipara dignitate.
- V. De eiusdem sterilitate, alijsq; mirabilibus in ipsa consideratis.

Simile est regnum caelorum homini negotiatori querenti bonas margaritas.
Matth. 13.

FIGURA.

Sancta illa Sanctorum, in qua arca testimonij inferenda erat, locus erat dignissimus, ac summopere venerandus, atque adeo gloria & diu tuis inclutus, nihil ut dignius, illustrius, ac diuinius vetus illa Iudæorum Synagoga habuerit. Videtur huic aliqua ratione B. mater Anna assilari pararique posse. quia enim sancta hæc creatura, veluti quædam Sancta Sanctorum, destinata ac selecta erat, in qua mater filij Dei vnigeniti, vera illa fœderis ac testimonij arca collocaretur ac requiesceret; hinc sanctitatis ac benedictionis quidam locus fuit, matrona honore & gratijs, & virtutibus referta, ac creatura omn. b.º adeo numeris perfecta